ISSN 1840-3478

SAOPĆENJE
PRIOPĆENJE
FIRST RELEASE

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku
Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Institute for Statistics of FBiH

GODINA / *YEAR* VII SARAJEVO, 30. 12. 2019. BROJ / *NUMBER:* 10.3.3

TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, III tromjesečje 2019.
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, III quarter 2019

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje prvu procjenu bruto domaćeg proizvoda (BDP) za treće tromjesečje 2019. godine.

Tromjesečni BDP ukazuje na kratkoročna privredna/gospodarska kretanja, te je stoga korisno sredstvo za ekonomske analize i politike. Osnovna svrha obračuna tromjesečnog BDP-a je izračun realne stope rasta.

Realni rast BDP-a u trećem tromjesečju 2019. godine u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine iznosi 2,3%.

Posmatrano po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 grupisanih na nivou A10, značajniji realni rast bruto dodane vrijednosti u trećem tromjesečju 2019. godine zabilježen je u djelatnostima: Informacije i komunikacije (J) 10,7%, Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (K) 9,5% i Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala; Prijevoz i skladištenje; Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (G,H,I) 8,4%.

Značajniji realni pad bruto dodane vrijednosti zabilježen je u djelatnostima: Vađenje ruda i kamena; Prerađivačka industrija; Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija; Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (B,C,D,E) 3,7%, od čega Prerađivačka industrija (C) 3,2%.

In this First release Institute for Statistics of FBiH presents first estimate of Gross domestic product (GDP) for the third quarter of 2019.

Quarterly GDP data focus on short-term movements of the economy and therefore is a useful tool for economic analysis and policy.
Main purpose of the quarterly GDP estimate is the calculation of real growth rate.

The real GDP growth in the third quarter of 2019, compared to the same quarter of the previous year is 2.3%.

Observed by sections of Classification of Activity BiH 2010 aggregated at the level A10, in the third quarter of 2019 compared to the same quarter of the previous year, significant real growth of the gross value added was recorded in: Information and communication (J) 10.7% Financial and insurance activities (K) 9.5% and Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities (G,H,I) 8.4%.

Significant decrease of the gross value added in real terms was recorded in Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (B,C,D,E) 3.7% of which Manufacturing (C) 3.2%.

1. TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, STOPE REALNOG RASTA
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

%

	2016				2017				2018				2019[1)]			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	
Nedesezonirani podaci, promjene u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine	2,0	3,2	2,9	3,6	3,6	2,8	3,1	3,5	3,8	3,4	4,3	3,6	2,7	3,0	2,3	*Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year*
Desezonirani podaci, promjene u odnosu na prethodno tromjesečje	1,0	0,9	0,6	1,0	0,3	1,1	0,7	1,1	1,0	0,7	1,3	0,4	0,6	0,7	0,5	*Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter*
Finalni trend, promjene u odnosu na prethodno tromjesečje	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	0,9	0,9	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6	*Final trend component, changes compared to the previous quarter*

[1)] Procjena / *Estimate*

Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo; Telefon/Phone: +387 33 20 64 52 , Fax: +387 33 22 61 51
Web stranica/Web site: www.fzs.ba E-mail: fedstat@fzs.ba

GRAFIKON 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, STALNE CIJENE, hilj. KM

QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, CONSTANT PRICES, 000 KM

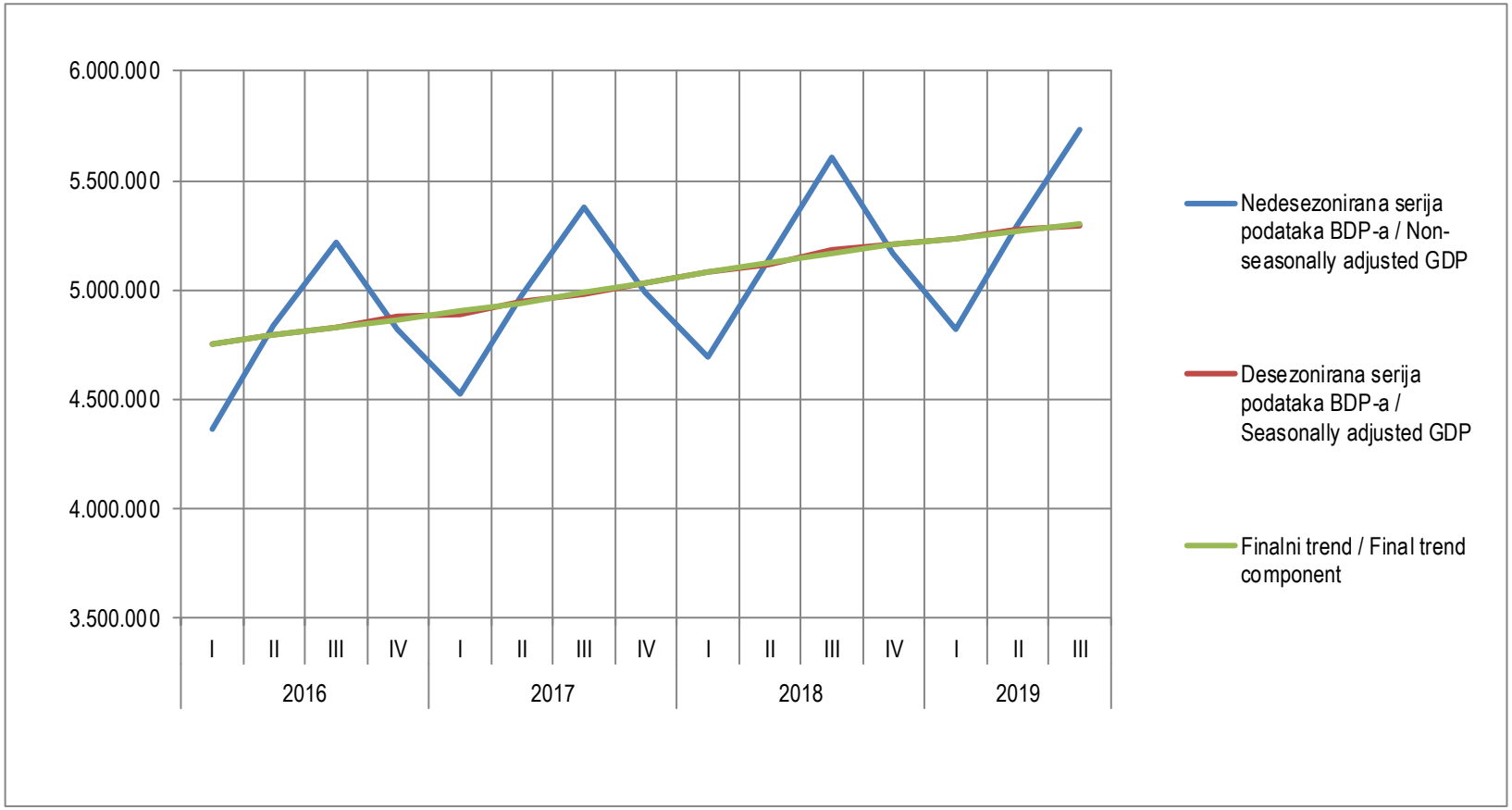

2. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TEKUĆE CIJENE

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

hilj. KM / *000 KM*

	A	B, C, D, E	od toga C / *of which C*	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) *FISIM (-)*	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) *Gross value added (basic prices)*	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) *Taxes on products less subsidies on products (+)*	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) *Gross domestic product (market prices)*
2017	846.280	4.196.355	2.889.706	709.158	4.325.809	865.580	881.478	1.144.634	805.346	3.331.769	557.885	584.492	**17.079.802**	3.459.894	**20.539.696**
2018	956.203	4.582.014	3.109.060	759.997	4.599.450	897.290	918.325	1.210.115	871.826	3.519.877	595.846	592.221	**18.318.722**	3.664.785	**21.983.507**
2017. I	95.859	949.426	620.257	166.079	932.639	204.737	216.410	272.247	193.623	832.190	141.546	143.488	**3.861.267**	755.417	**4.616.684**
II	207.696	1.026.317	736.235	174.212	1.095.908	219.614	225.264	283.713	199.286	836.258	141.388	146.341	**4.263.315**	857.046	**5.120.361**
III	435.108	1.090.303	763.931	182.010	1.187.612	221.070	218.176	290.503	202.561	816.559	138.367	146.676	**4.635.593**	980.835	**5.616.428**
IV	107.617	1.130.308	769.282	186.857	1.109.651	220.159	221.629	298.170	209.876	846.762	136.585	147.986	**4.319.627**	866.596	**5.186.224**
2018. I	94.209	1.092.747	708.646	172.772	969.808	209.962	219.355	301.255	210.547	863.027	143.552	145.592	**4.131.643**	837.018	**4.968.661**
II	238.440	1.103.030	780.734	187.784	1.171.931	224.272	237.068	302.952	217.148	868.989	146.881	147.607	**4.550.887**	898.392	**5.449.279**
III	516.772	1.170.994	813.984	196.076	1.252.128	229.815	234.081	302.895	220.042	871.621	150.396	148.728	**4.996.093**	979.049	**5.975.142**
IV	106.783	1.215.242	805.697	203.365	1.205.583	233.240	227.821	303.013	224.089	916.240	155.018	150.294	**4.640.099**	950.326	**5.590.424**
2019.[1] I	99.985	1.122.310	738.457	186.413	1.040.961	219.180	224.606	302.569	221.785	929.596	157.212	144.811	**4.359.807**	858.684	**5.218.491**
II	239.239	1.141.316	801.410	203.533	1.262.867	233.516	243.892	304.606	226.688	944.447	158.694	148.895	**4.809.904**	934.754	**5.744.658**
III	534.052	1.144.326	794.856	217.505	1.364.735	252.083	245.162	308.680	227.157	935.198	163.624	145.678	**5.246.844**	1.039.611	**6.286.454**

[1] Procjena / *Estimate*

3. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, U CIJENAMA PRETHODNE GODINE

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

hilj. KM / *000 KM*

	A	B, C, D, E	**od toga C** / *of which C*	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	**UFPIM (-)** *FISIM (-)*	**Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene)** *Gross value added (basic prices)*	**Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+)** *Taxes on products less subsidies on products (+)*	**Bruto domaći proizvod (tržišne cijene)** *Gross domestic product (market prices)*
2017	831.224	4.126.437	2.805.646	693.251	4.244.742	861.647	889.092	1.035.331	796.439	3.309.223	549.074	599.114	**16.737.346**	3.435.453	**20.172.799**
2018	957.985	4.377.098	3.000.243	727.381	4.522.095	901.289	938.983	1.143.326	860.204	3.347.329	578.614	627.934	**17.726.370**	3.590.871	**21.317.241**
2017. I	109.544	938.262	608.704	163.442	912.731	198.571	214.995	258.789	190.888	831.903	137.899	144.818	**3.812.207**	782.481	**4.594.688**
II	209.639	1.018.213	717.262	171.162	1.071.744	218.447	221.998	258.852	196.410	833.065	137.024	147.292	**4.189.261**	859.874	**5.049.135**
III	394.409	1.081.170	743.245	177.502	1.172.060	223.511	223.519	258.864	201.738	812.699	136.944	152.414	**4.530.002**	929.813	**5.459.815**
IV	117.633	1.088.792	736.434	181.145	1.088.207	221.117	228.581	258.826	207.402	831.556	137.207	154.589	**4.205.876**	863.284	**5.069.160**
2018. I	104.338	1.047.149	689.873	170.525	960.878	210.796	223.737	285.733	208.815	836.987	140.558	152.447	**4.037.068**	817.798	**4.854.867**
II	234.733	1.065.126	752.958	180.728	1.150.253	224.730	238.460	285.739	213.798	837.724	144.401	154.675	**4.421.018**	895.576	**5.316.594**
III	496.554	1.123.078	782.109	186.798	1.233.212	231.289	239.180	285.834	217.721	822.750	146.553	159.436	**4.823.533**	977.114	**5.800.647**
IV	122.360	1.141.746	775.303	189.331	1.177.752	234.473	237.606	286.020	219.869	849.867	147.102	161.376	**4.444.750**	900.383	**5.345.133**
2019.[1] I	105.745	1.097.434	731.725	179.410	1.037.454	219.506	231.638	302.307	220.666	894.804	149.635	154.062	**4.284.536**	857.151	**5.141.687**
II	226.232	1.133.115	793.418	191.999	1.252.404	234.904	247.019	302.307	224.670	898.004	151.833	157.134	**4.705.352**	941.338	**5.646.690**
III	493.113	1.132.505	784.503	200.461	1.360.134	254.916	256.117	302.307	226.835	881.339	152.844	162.718	**5.097.854**	1.019.860	**6.117.714**

[1] Procjena / *Estimate*

4. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2015

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2015

hilj. KM / *000 KM*

	A	B, C, D, E	od toga C / *of which C*	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) *FISIM (-)*	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) *Gross value added (basic prices)*	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) *Taxes on products less subsidies on products (+)*	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) *Gross domestic product (market prices)*
2017	834.048	4.034.836	2.723.778	677.378	4.215.037	859.557	897.350	1.002.047	775.186	3.305.344	474.592	614.540	**16.464.393**	3.398.059	**19.862.453**
2018	944.139	4.208.623	2.827.968	694.784	4.406.296	895.017	955.891	1.000.902	827.989	3.320.780	492.226	660.216	**17.087.665**	3.526.695	**20.614.360**
2017. I	109.916	917.434	590.942	159.699	906.344	198.089	216.992	250.469	185.794	830.928	119.193	148.547	**3.750.038**	773.964	**4.524.002**
II	210.351	995.610	696.333	167.243	1.064.244	217.917	224.060	250.530	191.169	832.088	118.436	151.085	**4.120.942**	850.515	**4.971.457**
III	395.749	1.057.169	721.557	173.438	1.163.858	222.969	225.595	250.542	196.354	811.747	118.368	156.339	**4.456.127**	919.693	**5.375.819**
IV	118.032	1.064.622	714.945	176.997	1.080.591	220.581	230.704	250.505	201.868	830.581	118.595	158.570	**4.137.287**	853.888	**4.991.175**
2018. I	102.830	1.006.844	650.260	162.883	936.272	209.329	227.766	250.139	200.995	830.349	119.572	160.285	**3.891.607**	803.182	**4.694.790**
II	231.340	1.024.129	709.722	172.628	1.120.798	223.166	242.754	250.145	205.791	831.080	122.842	162.627	**4.261.723**	879.570	**5.141.293**
III	489.378	1.079.850	737.200	178.427	1.201.633	229.680	243.486	250.228	209.567	816.225	124.672	167.633	**4.649.734**	959.651	**5.609.385**
IV	120.591	1.097.800	730.785	180.846	1.147.593	232.842	241.885	250.390	211.635	843.127	125.139	169.672	**4.284.600**	884.292	**5.168.892**
2019.[1] I	104.411	1.008.003	665.569	164.015	993.886	218.950	241.113	250.042	209.570	844.191	123.613	171.750	**3.996.606**	824.853	**4.821.459**
II	223.377	1.040.777	721.685	175.524	1.199.810	234.309	257.124	250.042	213.373	847.210	125.429	175.175	**4.389.143**	905.868	**5.295.011**
III	486.892	1.040.216	713.576	183.260	1.303.015	254.271	266.593	250.042	215.430	831.488	126.264	181.400	**4.755.267**	981.432	**5.736.699**

[1] Procjena / *Estimate*

5. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2015, STOPE REALNOG RASTA (PROMJENE U ODNOSU NA ISTO TROMJESEČJE PRETHODNE GODINE)

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2015, REAL GROWTH RATES (CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR)

%

	A	B, C, D, E	od toga C / *of which C*	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) *FISIM (-)*	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) *Gross value added (basic prices)*	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) *Taxes on products less subsidies on products (+)*	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) *Gross domestic product (market prices)*
2017	-10,6	6,4	8,5	0,5	6,0	1,7	7,5	0,1	0,2	1,7	5,7	5,9	**3,2**	3,2	**3,2**
2018	13,2	4,3	3,8	2,6	4,5	4,1	6,5	-0,1	6,8	0,5	3,7	7,4	**3,8**	3,8	**3,8**
2017. I	7,4	4,1	6,3	-1,0	6,2	-0,3	9,3	0,3	-2,8	2,3	5,5	4,4	**3,6**	3,6	**3,6**
II	-10,3	4,1	4,9	-0,2	6,6	2,8	6,4	0,2	-0,8	2,1	4,7	5,5	**2,8**	2,8	**2,8**
III	-17,5	12,0	13,2	1,3	6,7	2,1	10,4	0,1	1,2	0,8	5,1	7,0	**3,1**	3,1	**3,1**
IV	0,9	5,4	9,4	1,7	4,8	2,0	4,3	0,0	3,2	1,4	7,6	6,5	**3,5**	3,5	**3,5**
2018. I	-6,4	9,7	10,0	2,0	3,3	5,7	5,0	-0,1	8,2	-0,1	0,3	7,9	**3,8**	3,8	**3,8**
II	10,0	2,9	1,9	3,2	5,3	2,4	8,3	-0,2	7,6	-0,1	3,7	7,6	**3,4**	3,4	**3,4**
III	23,7	2,1	2,2	2,9	3,2	3,0	7,9	-0,1	6,7	0,6	5,3	7,2	**4,3**	4,3	**4,3**
IV	2,2	3,1	2,2	2,2	6,2	5,6	4,8	0,0	4,8	1,5	5,5	7,0	**3,6**	3,6	**3,6**
2019.[1)] I	1,5	0,1	2,4	0,7	6,2	4,6	5,9	0,0	4,3	1,7	3,4	7,2	**2,7**	2,7	**2,7**
II	-3,4	1,6	1,7	1,7	7,0	5,0	5,9	0,0	3,7	1,9	2,1	7,7	**3,0**	3,0	**3,0**
III	-0,5	-3,7	-3,2	2,7	8,4	10,7	9,5	-0,1	2,8	1,9	1,3	8,2	**2,3**	2,3	**2,3**

[1)] Procjena / *Estimate*

6. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, SEZONSKI PODEŠENE LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2015, STOPE REALNOG RASTA (PROMJENE U ODNOSU NA PRETHODNO TROMJESEČJE)

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, SEASONALLY ADJUSTED DATA, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2015, REAL GROWTH RATES (CHANGES COMPARED TO THE PREVIOUS QUARTER)

%

	A	B, C, D, E	od toga C / *of which C*	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) *Gross value added (basic prices)*	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) *Gross domestic product (market prices)*
2017. I	-1,8	-0,4	1,6	-1,2	1,8	-1,2	2,3	0,0	-5,1	0,9	8,1	**0,3**	**0,3**
II	-6,5	3,3	4,2	1,0	0,9	2,0	-0,1	0,0	2,9	0,4	-0,6	**1,1**	**1,1**
III	-5,4	4,2	3,6	0,8	2,1	-0,5	2,2	0,0	2,7	-0,6	-0,1	**0,7**	**0,7**
IV	11,0	-1,3	-0,3	0,6	-0,2	1,4	1,6	0,0	2,8	0,4	0,2	**1,1**	**1,1**
2018. I	-0,6	2,6	1,5	0,6	1,0	1,8	1,6	-0,1	-0,4	-0,2	0,8	**1,0**	**1,0**
II	5,3	-2,2	-2,0	0,8	1,9	0,2	2,2	0,0	2,4	0,2	2,7	**0,7**	**0,7**
III	6,4	3,2	3,2	0,3	0,6	-0,4	0,8	0,0	1,8	0,2	1,5	**1,3**	**1,3**
IV	-12,2	0,0	-0,6	0,2	2,4	3,9	1,9	0,1	1,0	1,0	0,4	**0,4**	**0,4**
2019.[1] I	7,8	-1,4	1,1	0,2	1,5	0,7	1,3	-0,1	-1,0	0,3	-1,2	**0,6**	**0,6**
II	-4,2	-0,1	-1,9	0,9	2,3	1,5	2,3	0,0	1,8	0,3	1,5	**0,7**	**0,7**
III	5,0	-1,5	-1,5	0,8	1,8	3,8	3,0	0,0	1,0	0,1	0,7	**0,5**	**0,5**

[1] Procjena / *Estimate*

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Tromjesečni BDP obračunat je po proizvodnom pristupu u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine i cijenama referentne 2015. godine. Obračun je urađen na nivou oblasti i područja Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom NACE - Rev. 2. Tromjesečni nacionalni računi zasnivaju se na istim principima i definicijama kao i godišnji računi, odnosno na preporukama međunarodnih metodologija "Sistem nacionalnih računa 2008" (SNA 2008), "Evropski/Europski sistem računa 2010" (ESA 2010), kao i na priručnicima za tromjesečne nacionalne račune EUROSTAT-a i Međunarodnog monetarnog fonda.

Tromjesečni BDP ukazuje na kratkoročna privredna/gospodarska kretanja, te je stoga korisno sredstvo za ekonomske analize i politike. Osnovna svrha obračuna tromjesečnog BDP-a je izračun realne stope rasta.

Glavni izvori podataka su pokazatelji iz redovnih mjesečnih i tromjesečnih istraživanja Federalnog zavoda za statistiku (poljoprivrede, šumarstva, industrije, građevinarstva, trgovine, ugostiteljstva, saobraćaja, podaci o bruto platama i zaposlenima, statistika cijena), tromjesečni finansijski/financijski podaci preduzeća/poduzeća i drugi izvori (Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Centralna banka BiH, Ministarstvo finansija/financija FBiH, Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH).

Za obračun tromjesečnog BDP-a za koji nije raspoloživa godišnja procjena korištena je metoda ekstrapolacije bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Za obračun tromjesečnog BDP-a za godine za koje su raspoložive godišnje procjene primijenjena je metoda interpolacije.

Usklađivanje tromjesečnih i godišnjih podataka vrši se svake godine nakon objavljivanja godišnjih podataka primjenom proporcionalne Denton metode koja zadržava, koliko je to moguće, kretanje indikatora unutar godine, ali uz ograničenje da zbir/zbroj sačinjenih tromjesečnih procjena treba biti identičan godišnjim podacima.

U priloženim tabelama su dostupni podaci u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine, lančano povezanim vrijednostima u cijenama 2015, kao i tromjesečne stope obima/obujma između tekućeg tromjesečja i istog tromjesečja prethodne godine.

Vrijednosti obima/obujma u cijenama prethodne godine dopuštaju poređenje podataka samo između dvije uzastopne godine (podaci u cijenama prethodne godine za bilo koju godinu sa godišnjim podacima u tekućim cijenama iz prethodne godine). Da bi se dobila dugoročna serija koja omogućava poređenje između bilo kojih odabranih perioda, procjene u cijenama prethodne godine su lančano povezane sa utvrđenim fiksnim referentnim periodom (2015. godina).

Serija podataka u stalnim cijenama prethodne godine je aditivna (BDP i bruto dodana vrijednost su jednaki zbiru/zbroju pojedinih kategorija i potkategorija), dok je serija podataka u cijenama referentne 2015. godine neaditivna (BDP i bruto dodana vrijednost nisu jednaki zbiru/zbroju pojedinih kategorija i potkategorija). Neaditivnost je rezultat primjene metode obračuna ulančanih indeksa na detaljnijoj raščlambi kategorija i potkategorija.

Prikazane su i stope rasta sezonski podešenih podataka između tekućeg i prethodnog tromjesečja.

NOTES ON METHODOLOGY

Quarterly GDP has been calculated by the production approach at current prices, prices of the previous year and prices of the reference year 2015. The calculation has been done at divisions and sections level of the Classification of Activity BiH 2010, which is harmonized with European Classification of Activity NACE - Rev. 2. The quarterly national accounts are based on the same principles and definitions as annual accounts, that is, on the recommendations of International methodologies, namely "System of National Accounts 2008 " (SNA 2008), "European System of Accounts" (ESA 2010), as well as on manuals for quarterly national accounts of the EUROSTAT and International Monetary Fund.

Quarterly GDP data focus on short-term movements of the economy and therefore is a useful tool for economic analysis and policy. Main purpose of the quarterly GDP estimate is the calculation of the real growth rate.

The main data sources are indicators from regular monthly and quarterly surveys of the Institute for Statistics of FBiH (agriculture, forestry, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on gross wages and employees, price statistics), quarterly financial data of enterprises and other sources (Banking Agency of FBiH, Insurance Supervisory Agency of FBiH, Central Bank of BiH, Ministry of Finance of FBiH, Indirect Tax Administration of BiH).

For the calculation of quarterly GDP for which no annual estimate is available the method of extrapolation of output and intermediate consumption has been used. For the calculation of quarterly GDP for the years for which annual estimates are available the method of interpolation has been applied.

Adjustment of quarterly and annual data is carried out every year upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method, thus preserving as much as possible the intra-annual movement of the indicators but subject to the restriction that the sum of the resulting quarterly estimates should be identical to the annual data.

The data are presented in the attached tables at current prices, prices of the previous year, chain-linked values at prices of 2015, as well as quarterly volume growth rates from quarter to the same quarter of previous year.

Volume values at prices of the previous year allow the comparison of the data only between two successive years (data at previous year prices for any given year with the annual current price data of the previous year). In order to obtain long-term series which allow the comparison between any chosen different periods, estimates of volume measures at prices of the previous year are chain-linked to produce series at a fixed reference period (2015).

The time series at constant prices of the previous year are additive (GDP and gross value added are equal to the sum of categories and subcategories) while the time series at prices of the reference year 2015 are not additive (GDP and gross value added are not equal to the sum of categories and subcategories). This non-additivity of GDP and GVA sums results from using the basic chain-linked indices on detailed structure of categories and subcategories.

The growth rates of seasonally adjusted data from quarter to the previous quarter are also presented.

Sezonsko podešavanje je proces namijenjen za identifikaciju i otklanjanje sezonskih fluktuacija i kalendarskih uticaja/utjecaja na vremenske serije podataka. Korišten je program DEMETRA+, metoda TRAMO/SEATS.

Seasonal adjustment is a process intended to identify and remove seasonal fluctuations and calendar effects from time series data. The programme DEMETRA+, method TRAMO/SEATS has been used.

Produžavanje serije stopa rasta sezonski podešenih podataka publikovanjem tromjesečnih podataka za svako sljedeće tromjesečje, može prouzrokovati korekcije već objavljenih sezonski podešenih stopa rasta zbog svojstva primijenjene metode desezoniranja.

Due to the character of the implemented seasonal adjustment method, the extension of growth rate series, by adding of quarterly data for each new quarter, could cause subsequent corrections of already published seasonally adjusted growth rates.

Tromjesečni podaci tekuće godine su podložni promjenama do objavljivanja podataka za četvrto tromjesečje. Poslije objavljivanja podataka za četvrto tromjesečje, tromjesečni podaci su podložni promjeni samo u cilju usklađivanja sa godišnjim podacima.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

ZNAKOVI

[1)] Oznaka za napomenu

0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene jedinice mjere

SYMBOLS

[1)] Footnote

0,0 data is less than 0,05 of the unit of measure used

SKRAĆENICE

ABBREVIATIONS

PODRUČJA DJELATNOSTI PREMA KD BIH 2010

SECTIONS ACTIVITIES BY KD BiH 2010

A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	*Agriculture, forestry and fishing*
B	Vađenje ruda i kamena	*Mining and quarrying*
C	Prerađivačka industrija	*Manufacturing*
D	Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	*Electricity, gas, steam and air conditioning supply*
E	Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	*Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
F	Građevinarstvo	*Construction*
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	*Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*
H	Prijevoz i skladištenje	*Transportation and storage*
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	*Accommodation and food service activities*
J	Informacije i komunikacije	*Information and communication*
K	Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	*Financial and insurance activities*
L	Poslovanje nekretninama	*Real estate activities*
M	Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	*Professional, scientific and technical activities*
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	*Administrative and support service activities*
O	Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	*Public administration and defence; compulsory social security*
P	Obrazovanje	*Education*
Q	Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	*Human health and social work activities*
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	*Arts, entertainment and recreation*
S	Ostale uslužne djelatnosti	*Other service activities*

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: http://www.fzs.ba

Odgovara: Doc. dr. Emir Kremić, direktor
Person responsible: Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Danijela Bujak – Buzuk i Sanjin Čengić
Prepared by: Ms. Danijela Bujak – Buzuk and Mr. Sanjin Čengić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet